

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Canviem de carril

Edgar Morin proposa uns principis per l'esperança

Tot just iniciar-se la crisi, Edgar Morin, sociòleg i filòsof francès nascut el 1921, publicava a *Libération* el 13 de març un article premonitori: “Les mesures econòmiques adoptades comencen a provocar una crisi econòmica en una economia mundial desregulada.” El passat juliol (*Denoël, Changeons de voie*) ha publicat un llibre en el qual ens lliura les reflexions que li han inspirat aquells dos mesos de pausa forçada imposats a la humanitat pel coronavirus.

Morin, que ha rebut en la seva llarga vida acadèmica trenta-vuit doctorats *honoris causa*, ha escrit més de seixanta obres.

Al bell mig de l'allau d'assaigs que han anat publicant-se després de la crisi iniciada els mesos de març/abril d'enguany, el nou camí que proposa té, com va escriure Laurent Joffrin, “el doble mèrit de la claredat i de la profunditat.”

I és ben cert.

L'autor d'aquest assaig, de lectura gairebé obligada si hom vol buscar una bona sortida a la crisi, va promoure les idees de defensa del medi ambient fa molts anys i ha defensat, abans que molts altres que s'han convertit més recentment a l'ecologia, una altra relació dels humans amb la natura.

Tanmateix es refusa a convertir l'ecologia en la raó essencial de la política progressista que caldria encarrilar per a aquest nou canvi que defensa en el llibre.

De fet insereix l'ecologia “en una concepció més global en la qual la política integra l'ecologia,

la qual integra la política.”

Per això Morin ens fa veure la indefugible necessitat de lluitar contra les tiranies que han implantat la seva dominació d'una part del món i també de plantar cara a “la barbàrie glaçada del càlcul i el benefici”, que són al seu entendre la font principal dels mals contemporanis.

No s'oposa al creixement que pensa que no es pot condemnar o rebutjar de manera unilateral.

Morin afirma en conseqüèn-

Morin convida a plantar cara a la “barbàrie glaçada del càlcul i el benefici”

Tampoc comparteix les teories del decreixement, que fruguen la frivolitat

cia que: “El creixement que ha de continuar és el de l'economia de les necessitats essencials tals com la salut, l'educació, els transports o les energies verdes.”

Per això no comparteix les teories radicals del decreixement, ja que pensa que s'orienten cap a “l'economia de la frivolitat i l'il·lusori.”

És a dir que sense posicionar-se ni sota el paraigua dels partidaris del creixement total ni tampoc dels que postulen el decreixement, Morin defensa “l'inquantificable”, que va més enllà

de la suma dels béns i serveis disponibles i posa l'accent sobre la qualitat de vida.

Tot i que es malfia de la mundialització de l'economia que estem patint es refusa, tanmateix, a promoure una mena de “desmundialització” que alguns veuen ara com a prioritària. Pel contrari, diu que convé que “continuem la mundialització però deixant de limitar-la al seu vessant tecnocòmic, que ha estat dominant, i donem a aquest concepte el seu ple sentit, que implica la multiplicació i el desenvolupament dels lligams i les cooperacions.”

Aquestes reflexions, que fugen del simplisme, “dels bons i els dolents”, aboquen en una política humanista “regenerada” com diu Morin.

No es tracta de creure en el “futur promès”, sinó de tenir esperança en un “futur possible”. Hem de renunciar al “millor dels mons” però no pas “a un món millor”.

En la confluència dels principis socialdemòcrates i ecologistes Morin ens dibuixa el projecte d'una societat menys desigual, més lliure, que faci recular el feudalisme del diner sense tanmateix rebutjar la llibertat de mercat, que inventi una nova relació amb el medi ambient, la natura, que defensi les identitats locals respectant la “Terra-Pàtria”.

Un projecte de reformes radicals que fa pensar i que ens pot servir també per treballar en el redreçament i progrés d'Andorra.

Perquè al nostre país també ha arribat l'hora de canviar de carril, d'afagar un nou camí.